

POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

URZĄD
PATENTOWY
PRL

OPIS PATENTOWY PATENTU TYMCZASOWEGO

81209

Patent tymczasowy dodatkowy
do patentu _____

Zgłoszono: 21.11.1970 (P. 144557)

Pierwszeństwo: _____

Zgłoszenie ogłoszono: 05.04.1973

Opis patentowy opublikowano: 15.10.1975

Kl. 12i, 33/12

MKP C01b 33/12

CZYTELNIA

Urzędu Patentowego
ul. ...

Twórcy wynalazku: Aurelia Woźnicka, Zygmunt Kunert

Uprawniony z patentu tymczasowego: Zakłady Chemiczne „Rudniki”,
Rudniki Częstochowskie (Polska)

Sposób wytwarzania krzemionki aktywnej o wysokim stopniu dyspersji

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania krzemionki aktywnej o dużym stopniu dyspersji, stosowanej jako napełniacz do mieszanek gumowych. Polega on na strącaniu krzemionki z wodnych roztworów krzemianu sodowego za pomocą kwasu siarkowego, w obecności jonów wapnia i/lub magnezu.

Znany sposób otrzymywania krzemionki aktywnej polega na wprowadzeniu roztworu krzemianu sodowego, o zawartości 120 g SiO_2 /l do 2% roztworu krzemianu sodowego ogrzanego do temperatury 90–95°C, a następnie zakwaszeniu całości 0,36 n roztworem kwasu siarkowego do uzyskania pH = 10,3. Do otrzymanego roztworu dodaje się chlorku wapnia, celem wytrącenia osadu składającego się z krzemionki i krzemianu wapnia. Na osad ten działa się następnie kwasem solnym w celu usunięcia z niego wapnia, po czym przemywa go i suszy. Uzyskany produkt charakteryzuje się małą dyspersją oraz znaczną zawartością cząstek zolu i żelu.

Celem wynalazku jest usunięcie tej wady, a zadaniem technicznym, które należy rozwiązać – opracowanie sposobu otrzymywania krzemionki aktywnej o dużym stopniu dyspersji, wolnej od cząstek zolu i żelu. Według wynalazku opiera się on na znanej metodzie strącania krzemionki z wodnego roztworu krzemianu sodowego za pomocą kwasu siarkowego, w obecności jonów wapnia i/lub magnezu. Nieoczekiwany efekt uzyskano dozując równocześnie wodny roztwór krzemianu sodowego o stosunku molowym SiO_2 do Na_2O = 3–3,3 i zawartości 10–20% SiO_2 oraz rozcieńczony kwas siarkowy o zawartości 3,5–12% H_2SO_4 , przy pH 8–10 do ogrzanego do temperatury 65–100°C wodnego roztworu rozpuszczalnych w wodzie soli wapnia i/lub magnezu dla siarczanu magnezu o zawartości 1–3% Ca^{2+} , lub 0,6–3,6% Mg^{2+} , lub 0,8–2,8%, $\text{Ca}^{2+} + \text{Mg}^{2+}$ w przeliczeniu na 100% wprowadzonego SiO_2 po czym do mieszaniny reakcyjnej wprowadza się dodatkowo kwas siarkowy do uzyskania pH 6–7 a następnie wytrącony osad oddziela się przemywa go i suszy. Stwierdzono ponadto wyraźny wpływ ilości stosowanych jonów Ca i/lub Mg na własności otrzymywanej krzemionki, zwłaszcza na jej ciężar nasypowy. I tak, przy tych samych parametrach reakcji, podwyższenie dodatku tych jonów o 50% powoduje zmniejszenie ciężaru nasypowego o około 20%, natomiast zmniejszenie dodatku tych jonów o 50% powoduje wzrost ciężaru nasypowego o około 20%.

Opisany sposób gwarantuje otrzymanie krzemionki aktywnej o pożądanym stopniu dyspersji, nie zawierającej zolu ani żelu. Umożliwia on ponadto regulowanie ciężaru nasypowego otrzymywanego produktu.

Przykład I. Do reaktora o pojemności 200 l, zaopatrzonego w mieszadło propelerowe o 2800 obr/min, ogrzewanego przeponowo, wprowadza się 50 l wody, a następnie rozpuszcza w niej 200 g CaCl_2 . Roztwór ogrzewa się do 70°C , po czym dozuje do niego 14 litrów roztworu krzemianu sodowego o stosunku molowym $\text{SiO}_2 : \text{Na}_2\text{O} = 3,2$ i 20% zawartości SiO_2 oraz 50 l kwasu siarkowego 4,3%. Podczas dozowania utrzymuje się temperaturę mieszaniny reakcyjnej 70°C i $\text{pH} = 9$. Dozowanie obu reagentów trwa 15 minut, po czym dozuje się jeszcze kwas siarkowy zakwaszając mieszaninę do $\text{pH} = 6,7$. Otrzymaną zawiesinę filtruje się, przemywa dwukrotnie do zawartości 0,05% Na i suszy w temperaturze 110°C . Uzyskana krzemionka posiada następujące własności: masę nasypową materiału 100 g/dcm³, chłonność oleju 350 cm³/100 g, powierzchnię właściwą 250 m²/g.

Przykład II. Wprowadzając do wody 600 g $\text{Mg SO}_4 \cdot 7 \text{H}_2\text{O}$ zamiast 200 g CaCl_2 przy niezmiennych pozostałych parametrach procesu otrzymuje się produkt o własnościach takich samych jak w przykładzie I.

Przykład III. Wprowadzając do wody 90 g CaCl_2 i 267 g $\text{MgCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ zamiast 200 g CaCl_2 przy niezmiennych pozostałych parametrach procesu otrzymuje się produkt o własnościach takich samych jak w przykładzie I.

Zastrzeżenie patentowe

Sposób wytwarzania krzemionki aktywnej o wysokim stopniu dyspersji przez działanie kwasem siarkowym na wodny roztwór krzemianu sodowego w obecności jonów wapnia i/lub magnezu i następnie odsączenie, przemywanie i suszenie wytrąconego osadu, znamienny tym, że roztwór krzemianu sodowego o stosunku molowym $\text{SiO}_2 : \text{Na}_2\text{O} = 3-3,3$, korzystnie 3,3 o zawartości SiO_2 10-20%, korzystnie 13% i rozcieńczony kwas siarkowy o zawartości 3,5-12% H_2SO_4 , korzystnie 6,5% dozuje się równocześnie przy $\text{pH} = 8-10$, korzystnie $\text{pH} = 9$ do ogrzanego do temperatury $65-100^\circ\text{C}$ wodnego roztworu rozpuszczalnych w wodzie soli wapnia i/lub magnezu, albo wodnego roztworu, siarczanu magnezu o zawartości 1-3%, korzystnie 2% Ca^{2+} lub 0,6-3,6%, korzystnie 1,6% Mg^{2+} lub 0,8-2,8% korzystnie 1,8% $\text{Ca}^{2+} + \text{Mg}^{2+}$ w przeliczeniu na 100% wprowadzonego SiO_2 po czym do mieszaniny reakcyjnej wprowadza się dodatkowo kwas siarkowy do uzyskania $\text{pH} = 6-7$, a następnie wytrącony osad oddziela się przemywa go i suszy.

